

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту розпорядження Кабінету Міністрів України
«Про схвалення Державної стратегії наркополітики
на період до 2030 року та затвердження операційного плану з її
реалізації на 2023 – 2025 роки»

1. Мета

Проєкт розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Державної стратегії наркополітики на період до 2030 року та затвердження операційного плану з її реалізації на 2023 – 2025 роки» (далі – проєкт розпорядження) розроблено з метою продовження розпочатих в рамках Стратегії державної політики щодо наркотиків на період до 2020 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28 серпня 2013 року № 735-р, заходів, спрямованих на зменшення попиту на психоактивні речовини, забезпечення протидії їх незаконному обігу, покращення стану дотримання прав людини і соціального, медичного, психологічного та економічного добробуту населення країни через популяризацію здорового способу життя та створення для цього відповідних можливостей, в тому числі для дітей, підлітків та молоді, а також покращення доступності наркотичних лікарських засобів, надання якісної медичної допомоги та соціального супроводу для осіб, які цього потребують, та програм зменшення шкоди.

Для досягнення зазначеної мети необхідним є переорієнтація заходів протидії незаконному обігу психоактивних речовин від кримінально-караних до адміністративно-виправних, профілактичних, медичних та соціально-психологічних.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Відповідно до Закону України «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, з іншої сторони» Україною взято зобов'язання вести боротьбу з організованою злочинністю та легалізацією (відмиванням) коштів, зменшувати постачання та попит на наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори, які перебувають у незаконному обігу.

На виконання окремого доручення Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України від 20.07.2020 № 30057/1/1-20 щодо підготовки четвертої національної доповіді України щодо дотримання критеріїв безвізового режиму ЄС та виконання рекомендацій ЄС, викладених у третій доповіді Європейської комісії від 10 липня 2020 року за блоком «Громадський порядок та безпека», розроблено стратегію Державної політики щодо наркотиків на період до 2030 року.

Оскільки відповідно до Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 267, основними завданнями МОЗ є забезпечення формування та реалізація державної політики у сфері охорони здоров'я, а також захисту населення від інфекційних хвороб, протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та іншим соціально небезпечним захворюванням, попередження та профілактика

неінфекційних захворювань, забезпечення формування та реалізація державної політики у сфері забезпечення населення якісними, ефективними та безпечними лікарськими засобами, створення, виробництво, контроль якості та реалізація лікарських засобів, медичних імунобіологічних препаратів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, протидія їх незаконному обігу, а також безпечних медичних виробів та косметичної продукції.

Необхідність прийняття проєкту розпорядження є одним із зобов'язань щодо інтеграції України до світової та європейської спільноти, виконання визначених Організацією Об'єднаних Націй цілей сталого розвитку вимагає удосконалення державної політики у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів, відповідно до принципів інтегрованого та збалансованого підходу, що має відповідати як потребам забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю, безпеки громадян, так і неухильному дотриманню прав та свобод людини.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом розпорядження пропонується схвалити Державну стратегію наркополітики на період до 2030 року та операційний план з її реалізації на 2023 – 2025 роки.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Конституція України;

Кримінальний кодекс України, Кримінально-процесуальний кодекс України, Кодекс України про адміністративні порушення, Кодекс законів про працю України, Цивільний кодекс України, Цивільно-процесуальний кодекс України;

Єдина конвенція про наркотичні засоби 1961 року, з доповненнями, (Нью-Йорк, 30 березня 1961 року); Конвенція про психотропні речовини (Відень, 21 лютого 1971 року); Конвенція ООН про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин (Відень, 20 грудня 1988 року);

Закон України «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, з іншої сторони»;

Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори»;

Закон України «Про лікарські засоби»;

Закон України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту розпорядження не потребує додаткового фінансування з державного та/або місцевого бюджетів.

Фінансування заходів щодо реалізації проєкту розпорядження здійснюватиметься за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів у межах асигнувань, що передбачаються на відповідний рік для суб'єктів формування і реалізації державної політики щодо наркотиків, а також коштів, отриманих від благодійних фондів, міжнародної технічної та фінансової допомоги та інших джерел, не заборонених законодавством.

Обсяг фінансування, матеріально-технічних і трудових ресурсів, необхідних для реалізації Стратегії, визначається щороку з урахуванням можливостей джерел фінансування.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт розпорядження потребує проведення процедури громадського обговорення шляхом розміщення на офіційному вебсайті Міністерства охорони здоров'я України.

Проєкт розпорядження не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної.

Проєкт розпорядження потребує направлення на перепогодження з уповноваженими представниками всеукраїнських профспілок, їх об'єднаннями та всеукраїнськими об'єднаннями організацій роботодавців.

Проєкт розпорядження не потребує погодження із уповноваженими представниками всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідними органами місцевого самоврядування, Урядовим уповноваженим з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнськими громадськими організаціями осіб з інвалідністю, їх спілками, Уповноваженим із захисту державної мови.

Проєкт розпорядження не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Проєкт розпорядження потребує погодження з Верховним Судом України, Міністерством цифрової трансформації України, Службою безпеки України, Державною судовою адміністрацією України, Міністерством освіти і науки України, Державним комітетом телебачення і радіомовлення України, Державною службою України з питань праці, Адміністрацією Державної прикордонної служби України, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Офісом Генерального прокурора України, Міністерством економіки України, Міністерством фінансів України, Міністерством внутрішніх справ України, Національною поліцією України, Міністерством соціальної політики України, Міністерством молоді та спорту України, Міністерством культури та інформаційної політики України, Державною митною службою України, Державною службою України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, Державною регуляторною службою України, Державною службою фінансового

моніторингу України, Національною соціальною сервісною службою України, Міністерством оборони України, Міністерством аграрної політики та продовольства України, Державною службою статистики України, Міністерством закордонних справ України, Державним управлінням справами України, Національною академією медичних наук України, обласними державними/військовими адміністраціями.

Проект розпорядження потребує проведення правової експертизи у Міністерстві юстиції України.

7. Оцінка відповідності

Проект розпорядження містить положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Проект розпорядження не містить положення прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, не містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, не створюють підстав для дискримінації.

У проекті розпорядження відсутні положення, які містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилась.

Проект розпорядження потребує направлення до Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України для проведення експертизи на відповідність зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, у тому числі міжнародно-правовим, та праву Європейського Союзу (*acquis* ЄС).

Проект розпорядження потребує направлення до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Ефективність реалізації проекту акта буде оцінюватися шляхом моніторингу виконання напрямів, визначених в проекті розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Державної стратегії наркополітики на період до 2030 року та затвердження операційного плану з її реалізації на 2023 – 2025 роки».

Реалізація проекту акта не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Реалізація проекту акта матиме вплив на громадське здоров'я, покращення стану здоров'я населення або його окремих груп.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Держава	Позитивний	Виконання зобов'язань відповідно до Закону України «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, з іншої сторони» в частині ведення боротьби з організованою злочинністю та легалізацією (відмиванням) коштів, сприятиме зменшуванню постачання та попиту на незаконні наркотичні засоби.
Громадяни	Позитивний	Зменшення попиту на психоактивні речовини, забезпечення протидії їх незаконному обігу, покращення стану дотримання прав людини і соціального, медичного, психологічного та економічного добробуту населення країни через популяризацію здорового способу життя та створення для цього відповідних можливостей, в тому числі для дітей, підлітків та молоді, а також покращення доступності наркотичних лікарських засобів, надання якісної медичної та соціально-психологічної допомоги для осіб, які цього потребують, та програм зменшення шкоди.

Міністр охорони здоров'я України

Віктор ЛЯШКО

« ____ » _____ 2023 р.